

MENTE ET MALLEO GŁÓWNEGO GEOLOGA KRAJU

Spojrzenie na proces zmian w polskiej geologii po pół roku od objęcia stanowiska Głównego Geologa Kraju

Krzysztof Galos¹

Pół roku sprawowania przeze mnie funkcji Głównego Geologa Kraju stało się asumptem do pierwszej próby oceny kierunków zmian, które zaplanowałem, obejmując to stanowisko, a także możliwego zakresu i tempa tych zmian. Główne ich obszary zarysowałem w rozmowie opublikowanej w numerze 1/2024 *Przeglądu Geologicznego* (72:

1–4) oraz w dwóch pierwszych felietonach opublikowanych w tym miejscu. Jak te ówczesne plany mają się z perspektywy tych kilku miesięcy realnego działania?

Wciąż uważam, że działania moje oraz podlegającego mi Departamentu Geologii Ministerstwa Klimatu i Środowiska, poza bieżącą pracą wynikającą z uwarunkowań formalno-prawnych (w tym w szczególności z zapisów *Prawa geologicznego i górniczego*), powinny w najbliższym czasie koncentrować się na sześciu obszarach, którym dedykowane zostały grupy robocze powołanej na mój wniosek Rady Gospodarowania Zasobami Ziemi (RGZZ; Prz. Geol., 72 (4): 143). Grupy te przystąpiły z zaangażowaniem do pracy, której pierwsze efekty są już dla mnie widoczne, choć często mają charakter wstępny. Pozwolę sobie wspomnieć w tym miejscu o kilku z nich.

Bez wątpienia najważniejszym obszarem planowanych zmian jest głęboka nowelizacja *Prawa geologicznego i górniczego*. W tym względzie zainicjowaliśmy akcję zbierania wniosków dotyczących zmian w tej ustawie i zostaliśmy dosłownie „zasypani” różnego rodzaju propozycjami ze strony szeroko rozumianego środowiska geologiczno-górniczego (łącznie niemal 1000 propozycji zmian zapisów, niektóre ramowe, inne bardzo szczegółowe). Obecnie wspólnie z Departamentem Geologii MKiŚ oraz dedykowaną grupą roboczą RGZZ jesteśmy na etapie analizy tych propozycji, ustalania priorytetów oraz głównych obszarów zmian. Szczegóły tych planów przybliżyć w jednym z kolejnych felietonów. Ponieważ jednak zakres planowanych zmian będzie zapewne bardzo szeroki, stąd projekt tej nowelizacji ujrzy światło dzienne zapewne nie wcześniej niż pod koniec roku.

W obszarze dotyczącym funkcjonowania państwowej służby geologicznej dedykowana grupa robocza

wypracowała propozycję zmian w art. 162–163 *Prawa geologicznego i górniczego*, w tym zdefiniowania skorygowanych obszarów zadań państwowej służby geologicznej, a także powołania Państwowej Rady Geologicznej jako nowego organu doradczego ministra ds. środowiska. Obecnie ta grupa robocza zainicjowała, w ścisłej współpracy z Departamentem Geologii MKiŚ i Państwowym Instytutem Geologicznym – PIB, proces wypracowywania wieloletnich planów prac państwowej służby geologicznej (Prz. Geol., 72 (6): 251).

Działania na rzecz zmiany obowiązującego dokumentu rządowego *Polityka Surowcowa Państwa* do tej pory były związane przede wszystkim z początkowym etapem implementacji Rozporządzenia UE dotyczącego surowców krytycznych (Prz. Geol., 72 (5): 187). Implementacja ta będzie wymagała wielu działań, o których szerzej poinformuję za kilka miesięcy. Warto jednak odnotować, iż już teraz jednym z ważnych działań w tym zakresie jest uruchomienie przygotowania Krajowego Programu Poszukiwań Surowców Krytycznych.

W obszarze działań w zakresie zrównoważonego rozwoju wykorzystania górotworu dedykowana grupa robocza RGZZ intensywnie wspomagała działania Departamentu Geologii MKiŚ, mające na celu wskazanie lokalizacji struktur geologicznych pod kątem przyszłego, potencjalnego składowania w nich CO₂, co zmierzało do przygotowania ostatecznej wersji właściwego rozporządzenia w tej sprawie. Grupa rozpoczęła także wstępne prace pod kątem opracowania propozycji zmian w Wieloletnim Programie Rozwoju Wykorzystania Zasobów Geotermalnych w Polsce.

Jestem przekonany, iż ważnym elementem warunkującym przyszłe funkcjonowanie branży geologiczno-górnicznej jest odpowiednie postrzeganie tego sektora przez społeczeństwo, w tym przez młode pokolenia. Stąd tak ważny jest rozwój edukacji geologiczno-surowcowej. Dedykowana temu zagadnieniu grupa robocza RGZZ m.in. przygotowała w tym względzie rekomendacje zmian w podstawie programowej przedmiotu geografia, które mają być skierowane do Ministerstwa Edukacji Narodowej. Zapewne szerzej o wątku edukacji geologiczno-surowcowej będę informować w jednym z kolejnych felietonów.

¹ Ministerstwo Klimatu i Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00–922 Warszawa.